

OPIS PRZEDMIOTU/MODUŁU KSZTAŁCENIA (SYLABUS)

1.	Nazwa przedmiotu/modułu w języku polskim Metodologia i historia archeologii
2.	Nazwa przedmiotu/modułu w języku angielskim
3.	Jednostka prowadząca przedmiot Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych, Instytut Archeologii
4.	Kod przedmiotu/modułu 22-AR-S2-02-MiHA
5.	Rodzaj przedmiotu/modułu (<i>obowiązkowy lub fakultatywny</i>) obowiązkowy
6.	Kierunek studiów archeologia
7.	Poziom studiów (<i>I lub II stopień lub jednolite studia magisterskie</i>) II stopień
8.	Rok studiów (<i>jeśli obowiązuje</i>) I rok
9.	Semestr (<i>zimowy lub letni</i>) zimowy
10.	Forma zajęć i liczba godzin konwersatorium, 30 h
11.	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby prowadzącej zajęcia Prof. dr hab. Andrzej Wiśniewski
12.	Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu/modułu oraz zrealizowanych przedmiotów - w zakresie wiedzy: znajomość głównych pojęć i przedmiotu badań archeologii; - w zakresie umiejętności: umiejętność wyszukiwania, analizowania i użytkowania informacji z wykorzystaniem różnorodnych metod; umiejętność samodzielnego zdobywania wiedzy pod kierunkiem opiekuna naukowego;
13.	Cele przedmiotu Zapoznanie studenta z procesem wykształcania się archeologii jako samodzielnej dyscypliny naukowej oraz ze zmianami i zróżnicowaniem podstaw teoretycznych,

	koncepcji i procedur badawczych zachodzącymi wraz z jej rozwojem.	
14.	<p>Zakładane efekty kształcenia</p> <p><i>Wiedza:</i> student uzyska informacje na temat: miejsca archeologii w klasyfikacji nauk; głównych kierunków rozwoju archeologii od zarania zainteresowań starożytnościami po pluralizm postaw badawczych końca XX w.; tradycji i teorii oraz związanych z nimi procedur badawczych mających zastosowanie w archeologii; głównych przedstawicieli i osiągnięć szkół badawczych; związków archeologii z innymi dyscyplinami naukowymi.</p> <p><i>Umiejętności:</i> student potrafi analizować opracowania archeologiczne pod względem założeń teoretycznych oraz zastosowanych procedur badawczych; umie w podstawowym zakresie określić przesłanki teoretyczne oraz metody postępowania przy realizacji własnych studiów.</p> <p><i>Kompetencje społeczne:</i> student zyska zdolność do refleksji nad społecznymi uwarunkowaniami rozwoju dyscypliny naukowej i warsztatu naukowego.</p>	<p>Symbole kierunkowych efektów kształcenia:</p> <p><i>K_W01, K_W02, K_W03, KW_06, KW_07, K_U01, K_U02, K_K04, K_K07</i></p>
15.	<p>Treści programowe</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uwagi ogólne i informacje wstępne do przedmiotu: tematyka, cele, literatura, wymagania i zasady oceny, organizacja zajęć. 2. Wprowadzenie w zagadnienia naukoznawcze; podstawowa terminologia i pojęcia z dziedziny teorii i metodologii nauk; miejsce archeologii w głównych systemach klasyfikacji wiedzy i sztuki. 3. Geneza archeologii: formowanie się pojęć i kategorii poznawczych. 4. Geneza archeologii: pierwsze systemy chronologiczne i kulturowe. 5. Kulturowo-historyczne pojmowanie i objaśnianie przeszłości: ewolucjonizm i dyfuzjonizm. 6. Systemowe i adaptacyjne pojmowanie i objaśnianie przeszłości: archeologia procesualna. 7. Orientacje badawcze anglosaskiej antropologii kulturowej na gruncie archeologii: funkcjonalizm, strukturalizm, teoria systemów. 	

	<p>8. Główne nurty i trendy archeologii postprocesualnej: koncepcje i postawy neomarksistowskie, poststrukturalne, kontekstualne, neoprocusualne, kognitywne.</p> <p>9. Teoria i metodologia w praktyce archeologicznej (wystąpienia studenckie oraz dyskusje; 5 spotkań).</p> <p>10. Podsumowanie: wpływ refleksji teoretycznej i metodologicznej oraz uwarunkowań społeczno-kulturowych na rozwój koncepcji badawczych i sposób uprawiania archeologii.</p>		
16.	<p>Zalecana literatura (<i>podręczniki</i>)</p> <p>Buko A., Urbańczyk P., Archeologia w teorii i praktyce, Warszawa 2000 (wybrane artykuły).</p> <p>Hensel W., Donato G., Tabaczyński S. (red.), Teoria i praktyka badań archeologicznych. I. Przesłanki metodologiczne, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk-Łódź 1986.</p> <p>Hodder I., Czytanie przeszłości. Współczesne podejścia do interpretacji w archeologii, Poznań 1995.</p> <p>Kowalski K. M., Artefakty jako źródło poznania, Gdańsk 1996.</p> <p>Mamzer H., Archeologia i dyskurs. Rozważania metaarcheologiczne, Poznań 2004.</p> <p>Marciniak A., Archeologia i jej źródła. Materiały faunistyczne w praktyce badawczej archeologii, Warszawa-Poznań 1996.</p> <p>Minta-Tworzowska D., Klasyfikacja w archeologii jako sposób wyrażania wyników badań, hipotez oraz teorii archeologicznych, Poznań 1994.</p> <p>Renfrew C, Bahn P., Archeologia. Teorie, metody, praktyka, Warszawa 2002.</p> <p>Tabaczyński S. (red.), Kultury archeologiczne a rzeczywistość dziejowa, Warszawa 2000.</p> <p>Topolski J., Wprowadzenie do historii, Poznań 2006.</p> <p>Zalewska A., Teoria źródła archeologicznego i historycznego we współczesnej archeologii, Lublin 2005.</p>		
17.	<p>Forma zaliczenia poszczególnych komponentów przedmiotu/modułu, sposób sprawdzenia osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia:</p> <p>wykład:</p> <p>seminarium:</p> <p>laboratorium:</p> <p>konwersatorium: kontrolowanie frekwencji i aktywności na zajęciach; przygotowanie i wygłoszenie na zajęciach 25 minutowego wystąpienia (indywidualnie lub w parach) poświęconego przemianom postaw i procedur badawczych oraz ich teoretycznym przesłankom na przykładzie wybranej problematyki studiów z zakresu archeologii europejskiej; sprawdzian pisemny z poziomu opanowania podstawowej terminologii i pojęć naukowych oraz ze znajomości głównych nurtów teoretyczno-metodologicznych w archeologii.</p>		
18.	<p>Język wykładowy</p> <p>polski</p>		
19.	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="242 1888 1007 2033"> <p>Obciążenie pracą studenta</p> <p>Forma aktywności studenta</p> </td> <td data-bbox="1007 1888 1417 2033"> <p>Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności</p> </td> </tr> </table>	<p>Obciążenie pracą studenta</p> <p>Forma aktywności studenta</p>	<p>Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności</p>
<p>Obciążenie pracą studenta</p> <p>Forma aktywności studenta</p>	<p>Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności</p>		

Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem: - konwersatorium:	30
Praca własna studenta np.: - przygotowanie do zajęć: - czytanie wskazanej literatury: - przygotowanie wystąpienia: - przygotowanie do sprawdzianu:	30 20 30 10
Suma godzin	120
Liczba punktów ECTS	4

*objaśnienie symboli:

K (przed podkreśleniem) - kierunkowe efekty kształcenia

W - kategoria wiedzy

U - kategoria umiejętności

K (po podkreśleniu) - kategoria kompetencji społecznych

01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia